

1. PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE

Predmet procedure je utvrđivanje tehničkih karakteristika M1 vozila kada se dograđuju dodatna sjedala ili se vozilo kategorije N prenamjenjuje u vozilo kategorije M1 ugradnjom dodatnih sjedala. Ova procedura odnosi se na ispitivanje ugradnje sjedala kategorije M1 i izdavanje *Potvrde o ispitivanju vozila za nova i rabljena vozila.*

2. ZAKONSKI OKVIRI

Za primjenu ove procedure koriste se slijedeći Zakoni i Pravilnici:

- Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini («Službeni glasnik BiH», br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09 i 48/10);
- Pravilnik o certificiranju vozila i uvjetima koje organizacije za certificiranje vozila moraju ispuniti («Službeni glasnik BiH», br. 41/08);
- Pravilnik o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređajima i opremi koju moraju imati vozila i o osnovnim uvjetima koje moraju ispunjavati uređaji i oprema u saobraćaju na putevima («Službeni glasnik BiH», br. 23/07 i 54/07);

3. POTREBNA DOKUMENTACIJA

- dokaz o vlasništvu vozila (prometna dozvola, račun, itd.);
- dokaz o tehničkoj ispravnosti vozila;
- kopiju Potvrde o ispitivanju vozila, ako je vozilo već ranije pristupilo nekoj vrsti ispitivanja;
- osobni dokument podnosioca zahtjeva (lična karta, pasoš ...);
- odvage vozila prema Proceduri za vaganje vozila (PR-026);
- izjavu izvođača radova da su preinake izvedene poštivajući pravila struke i upute proizvođača vozila
- tehničku dokumentaciju kojom se ukratko opisuju izvršene preinake;
- preslik prikladnih dijelova iz uputa nadogradeljima proizvođača vozila.

4. POTREBNA OPREMA I UVJETI ZA PREGLED VOZILA

Ispitno mjesto mora imati slijedeću opremu, prostor i literaturu, bez izuzetka:

- prostor za pregled vozila s kanalom za pregled donjeg postroja vozila minimalne dužine 8 metara;
- priručni mehaničarski alat;
- mjernu traku minimalne dužine 10 m;
- mjernu traku dužine 2 m;
- minimalno jedan ormar za smještaj radne i mjerne opreme;
- pomično mjerilo;
- pokretnu svjetiljku maksimalnog napona 24 V;
- džepnu svjetiljku;
- digitalni fotoaparata;
- literaturu sa podacima o tipovima, varijantama i verzijama vozila sa pripadajućim im tehničkim karakterisikama;
- informatičku i tehničku podršku za vođenje evidencije o pregledanim vozilima.

5. PROCEDURA

Prijem vozila i dokumentacije obavlja se na ispitnom mjestu prema OSNOVNOJ PROCEDURI ZA ISPITIVANJE I CERTIFICIRANJE VOZILA (I-PR-001).

Podnosilac zahtjeva za ispitivanjem dužan je vozilo dovesti tehnički ispravno i u čistom stanju.

Pregled se obavlja na za to predviđenoj tehnološkoj liniji ispitnog mjesta, a dio pregleda izuzetno se može obaviti izvan tehnološke linije.

Redoslijed operacija

Prvi korak bez obzira na vrstu preinake je utvrđivanje tehničkih podataka prema Proceduri za utvrđivanje tehničkih karakteristika vozila – podaci se upisuju na za to predviđeno mjesto na obrascu za ispitivanje vozila kategorije M1 prema navedenoj proceduri.

U slučaju da se radi o ugradnji dodatnih sjedala u vozilo koje je i prije preinake bilo vozilo kategorije M1, vozilo treba preinačiti tako da se:

- ugrade sjedala
- ugrade homologirani sigurnosni pojasevi

U slučaju da se radi o ugradnji dodatnih sjedala u vozilo koje je prije preinake bilo vozilo kategorije N, vozilo treba preinačiti tako da se:

- ugrade sjedala
- ugrade homologirani sigurnosni pojasevi
- ugrade homologirana bočna stakla barem u ravnini sa sjedalima;
- demontira pregrada koja je odvajala putnički i teretni prostor
- ugradi homologirani unutrašnji retrovizor (ukoliko nije postojao)

Osim utvrđivanja tehničkih podataka prema Proceduri za utvrđivanje tehničkih karakteristika vozila, potrebno je na obrazac upisati i homologacijske oznake sa naknadno ugrađenih sigurnosnih pojaseva, naknadno ugrađenih stakala i naknadno ugrađenog unutrašnjeg retrovizora.

Osim navedenih preinaka, vozilo da bi se moglo svrstati u M1 kategoriju mora zadovoljiti slijedeće uvjete:

- najveći broj sjedala, uključujući vozačevo sjedalo, može biti 9;
- masa vozila zajedno s putnicima i prtljagom ne smije biti veća od najveće dopuštene mase vozila, a ne smiju biti prekoračena niti dozvoljena opterećenja osovina;
- bočna vrata za ulaz/izlak putnika moraju se moći otvoriti iznutra;
- dodatno ugrađena sjedala i pojasevi moraju biti pričvršćeni na za to predviđena mjesta, ako ista postoje;
- ukoliko vozilo ima dva reda sjedala, dovoljno je imati jedna bočna vrata, ali u tom slučaju sjedala u prvom redu moraju biti preklapna da omoguće lak ulazak/izlazak putnicima u drugom redu;

- ukoliko vozilo ima tri reda sjedala, dovoljno je imati dvojna bočna vrata na barem jednoj strani vozila, ali u tom slučaju prvo sjedalo do bočnih vrata u drugom redu mora biti preklopno da omogući lak ulazak/izlazak putnicima u trećem redu;
- sve površine u putničkom prostoru moraju biti ravne, bez stršećih ili oštih dijelova;
- sva instalacija koja prolazi kroz putnički prostor mora biti mehanički zaštićena;
- dodatna sjedala ne moraju biti iz istog tipa vozila, ali ne smiju biti lošije kvalitete od sjedala koja već postoje u vozilu i moraju imati naslone za glavu.

Uputno je na izvođač radova poštuje upute proizvođača vozila za ugradnju sjedala, pojaseva i stakala. U slučaju da nisu u potpunosti ispoštivane upute proizvođača, stručni djelatnici ovlaštene organizacije će procijeniti prihvatljivost preinaka, na osnovu tehničkih pravila struke.

Osim navedenog prilikom snimanja vozila potrebno je provjeriti njegovu tehničku ispravnost i sukladnost sa zahtjevima Pravilnika o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređajima i opremi koju moraju imati vozila i o osnovnim uvjetima koje moraju ispunjavati uređaji i oprema u saobraćaju na putevima («Službeni glasnik BiH», br. 23/07 i 54/07).

Obaviti fotografiranje svih pločica i naljepnica s podacima, elemenata koji su bili predmet ispitivanja (sjedala, pojasevi, stakla, učvršćenje...) eventualnih nedostataka i cijelog vozila za Potvrdu o ispitivanju.

6. ZAVRŠNA DOKUMENTACIJA

Kriteriji i uvjeti za udovoljavanje vozila su slijedeći:

- vozilo mora udovoljavati svim uvjetima Pravilnika o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređajima i opremi koju moraju imati vozila i o osnovnim uvjetima koje moraju ispunjavati uređaji i oprema u saobraćaju na putevima («Službeni glasnik BiH», br. 23/07 i 54/07).
- vozilo mora udovoljiti uputama proizvođača vozila, tehničkim pravilima struke i zahtjevima primjenjivih Procedura i Uputa za ispitivanje vozila

Ukoliko vozilo udovoljava gore navedenim kriterijima vlasniku vozila se izdaje Potvrda o ispitivanju vozila sukladno OSNOVNOJ PROCEDURI ZA ISPITIVANJE I CERTIFICIRANJE VOZILA (I-PR-001). Potvrda se izdaje bez vremenskog ograničenja i vrijedi do izmjene tehničkog stanja vozila.

Ukoliko vozilo nije udovoljilo potrebnim uvjetima ili ukoliko nije priložena sva potrebna dokumentacija, vlasniku/korisniku vozila se uručuje pisana obavijest s popisom nedostataka dokumentacije koju treba priložiti.

PRILOZI:

Prilog 1. – Obrazac za snimanje vozila M1 (I-OBR-004)